

Мићо Савановић
ЉУБИЧАСТО

Уредник
ЗОРАН КОЛУНЦИЈА

Рецензенти
МИРКО ВУКОВИЋ
ГОРАН ДАКИЋ
БЛАГОЈЕ БАКОВИЋ

Ликовна опрема
ДРАГАНА И МИРКО ВУКОВИЋ

Мићо Савановић

ЉУБИЧАСТО

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

ПРЕ УЛАСКА – У ПОЕЗИЈУ ДУХА – У ДУХ ПОЕЗИЈЕ –
ОВЕ КЊИГЕ

Пре уласка у ову књигу ево једне кратке, истините приче.

Једна кратка прича из живота која је пуна дугачког живота приче.

А прича почиње песмом:

РАЂАЊЕ ПЈЕСМЕ

Пјева пијето
пјесма јасна
небо пјесме
жица гласна

А чистота
Моћних нота
Причу пише
Из живота

Елем, баба Зорка је увек устајала пре зоре – увек.
Једно време сам мислио да је због тога добила има
Зорка.

Овог јутра, о коме ћу вам причати, имао сам једва седам година.

Отворио сам очи.

Мрак!

Шкрипа дрвеног пода пред зору је била најјаснија.
Знао сам, баба је будна. По звуку, шкрипи дасака,
непогрешиво сам знао кад баба иде од прозора вратима или
од врата према прозору наше собе. Свака даска – свој тон.

После, кад сам први пут видео и чуо клавир, то свирало
ме је неодољиво подсетило на даске у нашој соби; чим

клавир – одмах пред очи баба, дрвени под и рана зора.
Мир ране зоре.
Љубичасто.
Клавијатура.
Дирке у различитим нијансама.

Наша соба је била уска а дугачка. Неко од комшија – сигурно је то био Гаги (он се најлепше и најоргиналније шалио) – дао јој је име аутобус.

Тако је наша велика породица (ја сам био поносан на то) живела у „аутобусу“.

То ме је стимулисало да мислим како увек некуда радосно путујемо.

И било је тако; радост је на путу, кроз хармоничан пут наше породице, испуњавала и нашу кућу, и наша срца.

Али, вратимо се ономе јутру.

Баба је ходајући тамо-овамо по даскама које су имале свака свој тон редила кућу. Била је то најлепша јутарња музика мога живота; ево и сад је чујем – долази у невидљиви простор око мене који оживљава то време, звукове, али и мирис свежег хлеба који је баба, пре него је ико од нас био будан, стављала у рерну.

Свако јутро свежа, топла пшенична погача и свака погача пуна свежег бабиног осмеха.

Кад сам једном, као да ме је неко убацио, улетео у собу – баба се само осмехнула, као да ме је очекивала. А није.

Био је ово први пут да сам на своју руку устао и бануо у бабин ранојутарњи свет, у собу која је у ово време припадала само њој, а где смо преко дана сви, пуно нас, живели, јели, где се кувало, а зими једино ту било топло.

– Први петлови – рече баба пре него што је наш Златан (тако је било име нашем петлу) и завршио гласну, јасну своју небески лепу песму.

– Каква песма! – рекох као изван било какве намере да

било шта кажем; онако из даха, који ми је песма, што од изненађења, што од лепоте, зауставила.

– Јасно. Али чујеш ли како он затегне песму? Алал му глас и лепота – нашали се баба – Та се на далеко чује, а има и шта!

Баба се насмеја, а из смеха јој понос, једнако леп и пријатан као мирис погаче из рерне.

– Да идем да их пустим? – велим баби, мислећи на кокошке.

– Оне рано лежу и воле зору – додајем – воле да рано устану.

А наш шљивик је огроман: рај у коме Златан песмом, стасом и поносом позлађује снове својих кока. А и оне га воле. Стотину пута сам гладао како их сазива, а оне му лете као стреле; и трче и лете, како стигну, и све се утркују која ће прва.

– Немој их отварати – вели баба – тако ћеш чути лепшу песму. Сви петлови, кад су затворени, лепше певају. Може бити, кад га пустиш, да неће ни певати.

Годинама после „доћи ће“ Његош и његово „без муке се пјесна не испоја, ...“ и она Миљковићева „да ли ће слобода умети да пева ...“ или Фридрих фон Шилер који каже: „Најлепши снови о слободи сањају се у тамници“ (ја бих, служећи се овом Шилеровом, рекао овако: најлепше песме о слободи сањају се у тамници).

Размишљај о свему овоме.

У подсвести мостови и вијадукти: мисли, речи и скривени симболи.

Истине.

И, увек, баба Зоркине речи: „Сви петлови, кад су затворени, лепше певају.“

Увек, и пре свега, те речи, у љубичастом хаљетку светлости, нечег што увек изнова новине рађа.

(ΠΟ)CBETA

САЊАМ О СНИМА

А одјек ћутања у песми
Снује чудом видике нове
По снежним врховима духа
Ватрено из наслути зове

У сваком погледу изблиза
Новином рођен изван себе
У одјеку сањам о снима
Кроз које већ рођен сам негде

ГОВОР

Проговори зора песмом
Проговори језик снима
Проговори дух имањем
Васељенским што га има

Проговори разум духом
Проговори речи плима
Проговори слово слову
Уздисањем које има

-

Проговори језик песму
Постојања вечну храну
Песма речи проговори
Дарова их на дар дану

УЗДАХОМ

Он уздахом мери вечност
Из чистоте свет се твори
Он уздахом везе вечност
Глас небески из њег збори

Он уздахом слуша вечност
Снови шире бескрај платна
Ћуте речи гледајући
Свет што шије жица златна

Он уздахом љуби вечност
Сам из себе дух док цвета
Ум и срце гнездо гнезде
Снази цвета новог света

Он уздахом слика вечност
Пером песме пој јој пише
Оком светла невидљива
Дубином јој душе дише

КАКО ЈЕ ПОСТАО ЧОВЕК

КРОЗ РЕЧ
ЧОВЕК ЈЕ ЧОВЕК ПОСТАО

I

Дан му песми ни дорасто није
А камо ли да је од ње већи
Ако би се истином писало
Сам је себе бацио на плећи

II

Дан му речи није ни дорасто
А камо ли да је од ње већи
Где истином говорити не смеш
како ишта више можеш рећи